

מעריך שיעור בגישת המיזוג

שיעור מיזוג
 1. יצירת עניין
 2. חשיבה פעילה
 3. חשיבה על חשיבה
 4. העברה ויישום

נושא השיעור:

מיומנות החשיבה:

כיתה:

המקצוע:

מטרות השיעור

מבחינת מיומנויות החשיבה

ציון מטרות הקשורות בהכרה ובהפעלה של מיומנות החשיבה או של תהליך החשיבה שילמדו בשיעור.

מבחינת הנושא הנלמד

ציון המטרות מבחינת הנושא בתוכנית הלימודים.

שיטות ועזרים

מבחינת מיומנויות החשיבה

פירוט שיטות להוראת תהליך החשיבה
 שיטות להבניית שאלות, מארגני חשיבה גרפיים, הסבר ישיר או עקיף של תהליכי החשיבה, מפות חשיבה (שמוצעות בספר או שהתלמידים מתכננים בעצמם).

מבחינת הנושא הנלמד

פירוט שיטות להוראת התוכן
 שיטות המחשה, שיטות חקירה, למידה שיתופית, תוכנה, מכשור מעבדתי, דיון/דיאלוג סוקרטי, שאלות מסדר גבוה, תצפיות מונחות, אמנויות, וכו'.

מהלך השיעור

יצירת עניין
 1. חשיבותה של המיומנות
 2. מהלך החשיבה (כיצד חושבים?)
 3. חשיבות הנושא הנלמד

1. יצירת עניין בנושא הנלמד ובמיומנות החשיבה

יצירת עניין במיומנות החשיבה והדגשת חשיבותה

בפתח השיעור יש לעורר את התנסויותיהם הקודמות של התלמידים במיומנות החשיבה, לעמוד על ליקויים וכשלים רווחים הקשורים בסוג חשיבה זה, להציג שיטה להתגבר עליהם, ולהדגים את ההכרח שבביצוע חשיבה זו בדרך מיומנת. כך החלק הראשון של השיעור יוצר בקרב התלמידים ציפיות לקראת לימוד החשיבה.

יצירת עניין במטרות השיעור מבחינת הנושא

יש לעורר את הידע הקודם של התלמידים בנושא, ולהדגיש את חשיבות הנושא.

חשיבה פעילה
 מפת החשיבה של המיומנות
 הספציפית שבה עוסקים

2. חשיבה פעילה

חשיבה פעילה תוך שימוש במפות חשיבה מילוליות ובמארגני חשיבה גרפיים

הפעילות העיקרית של השיעור שוזרת את מיומנות החשיבה המפורשת עם התוכן הנלמד. שילוב זה הופך שיעור רגיל לשיעור מיזוג. המורה מנחה את התלמידים במהלך פעילות החשיבה באמצעות השאלות ממפת החשיבה (הכוללות מונחים של מיומנות החשיבה הנדונה) ובאמצעות מארגני החשיבה הגרפיים.

3. חשיבה על חשיבה

פעילויות מרחיקות המסייעות לתלמידים לחשוב על תהליך החשיבה

התלמידים נשאלים שאלות ישירות על חשיבתם המעוררות אותם לחשוב על סוג החשיבה שהפעילו, כיצד חשבו, אילו שלבים עברו, מה הייתה יעילות התהליך, כיצד ניתן לשפרו.

4. העברה ויישום

עידוד התלמידים להשתמש במיומנות החשיבה בהקשרים אחרים

קיימים שני סוגים כללים של פעילויות העברה:
 1. העברה ויישום הנעשים מיד אחרי השיעור, בנושא קרוב לנושא השיעור או בנושא רחוק;

2. רענון בשלב מאוחר יותר במהלך שנת הלימודים. בשני סוגי ההעברה האלה הגירוי מצד המורה לתהליך החשיבה הוא מועט יחסית לזה המופעל בשלב החשיבה הפעילה של השיעור.

העברה מיידית

העברה בנושא קרוב

יישום תהליך החשיבה באותו שיעור או מיד אחריו בהקשר דומה לזה שבשיעור המיזוג. בשלב זה המורה מצמצם את מעורבותו בעידוד החשיבה של התלמידים.

העברה בנושא אחר

יישום תהליך החשיבה באותו שיעור או מיד אחריו בנושא שונה מנושא שיעור המיזוג. בשלב זה המורה מצמצם את מעורבותו בעידוד החשיבה של התלמידים.

רענון בשלב מאוחר יותר במהלך שנת הלימודים

יישום תהליך החשיבה מאוחר יותר במהלך שנת הלימודים בנושאים אחרים.

דיון מטאקוגניטיבי
 יהיו המיומנות
 יהיו שלבי התהליך
 תפקיד וחשיבות כל שלב
 זערכת החשיבה: האם
 זהה לתהליך החשיבה היה
 נעיל? האם ניתן לשפרו?
 איך תעשו זאת בעתיד?

העברה ויישום
 העברה מיידית
 א. בנושא קרוב
 ב. בנושא אחר
 רענון בשלב מאוחר יותר
 במהלך שנת הלימודים

פעילויות אפשריות נוספות
 (יכולות להתקיים בכל שלב של השיעור)
רענון ותגבור של מיומנויות חשיבה אחרות:
 הפעלת מיומנויות חשיבה שנלמדו בשיעורים קודמים והרלוונטיים בשיעור זה.
פעילות מחקר:
 איסוף מידע נוסף היכול להיות שימושי כדי להגיע למסקנה או להסבר בשיעור זה.
שימוש במשימות מיוחדות כדי לתגבר את החשיבה:
 משימות או פרויקטים בכתב או בעל פה שיכולים לשפר את חשיבת התלמידים על הנושא הנלמד.

הערכת החשיבה של התלמידים
 כדי להעריך את חשיבת התלמידים, ניתן לבקש מהם לבצע משימות בכתב או בעל פה, כגון, חיבור, המלצה למישהו, או מכתב לעורך העיתון המקומי. בכתביבתם, התלמידים צריכים להראות את הדרך שבה הם חושבים – האם הם מתייחסים לכל אחד מהצעדים שבמפת החשיבה.

מערך שיעור בגישת המיזוג

שיעור מיזוג
 1. יצירת עניין
 2. חשיבה פעילה
 3. חשיבה על חשיבה
 4. העברה ויישום

נושא השיעור:

מיומנות החשיבה:

כיתה:

המקצוע:

מהלך השיעור

יצירת עניין
 1. חשיבותה של המיומנות
 2. מהלך החשיבה (כיצד חושבים?)
 3. חשיבות הנושא הנלמד

1. יצירת עניין בנושא הנלמד ובמיומנות החשיבה

יצירת עניין במיומנות החשיבה והדגשת חשיבותה

יצירת עניין במטרות השיעור מבחינת הנושא

2. חשיבה פעילה

מפת החשיבה
 מפת החשיבה של המיומנות
 הספציפית שבה עוסקים

3. חשיבה על חשיבה

דיון מטאקוגניטיבי

יהיו המיומנות
יהיו שלבי התהליך
נפקיד וחשיבות כל שלב
זערכת החשיבה: האם
זהלך החשיבה היה
עיל? האם ניתן לשפרו?
איך תעשו זאת בעתיד?

4. העברה ויישום

העברה מיידית
העברה בנושא קרוב

העברה ויישום

העברה מיידית
א. בנושא קרוב
ב. בנושא אחר
ענון בשלב מאוחר יותר
במהלך שנת הלימודים

העברה בנושא אחר

רענון בשלב מאוחר יותר במהלך שנת הלימודים

פעילויות אפשריות נוספות

הערכת החשיבה של התלמידים